

Liturgie voor 4e advent:

Welkom en stilte

Lied 283: 1, 2, 3 en 5.

Bemoediging en groet

Gedicht bij liturgisch bloemstuk en adventskaars

Lied 1005: 1, 2 en 3.

Gebed van toenadering

V: Trouwe God, vergeef ons dat wij uw licht
niet hebben gezien en aan U zijn voorbijgegaan.

**A: Zie ons weer aan
en leid ons uit de duisternis.**

V: Kom uit uw verre verte naar ons toe, Heer

A: en schenk ons een nieuwe toekomst

V: door Jezus Christus onze Heer,

A: Amen.

Lied 444: 1, 2, 3 en 4

Project v.d. zondagschool

Kinderen gaan naar zondagschool

Gebed voor opening v.h. Woord

Lezing Openbaringen 14: 1-13

Lied 755

Lezing Lucas 1:39-45

Lied 505

Verkondiging

Orgelspel

Lied 433

Gebeden

Collecte

Slotlied: 473

Zegen, 3x amen.

Gemeente van onze heer Jezus Christus,

Kerst gaat over de komst van Jezus naar de aarde. En in Openbaringen 14 verschijnt Christus ook op aarde: het Lam stond op de Sion. Was het Lam voorheen telkens in de hemel te zien, nu staat het in Jeruzalem, bij de resten van de verwoeste tempel. Jezus is dus wedergekeerd op aarde om de levenden en de doden te oordelen. (Sommige commentatoren zijn het daar niet mee eens en menen dat het Lam hier in dit hoofdstuk de kerk uitbeeldt. Maar dat is onlogisch: in de rest v.h. boek beeldt het Lam telkens Christus uit. Ik denk dus dat het gaat om de wedergekomen Christus en het laatste oordeel.)

Het Lam staat er niet alleen, nee 144 duizend mensen zijn bij Hem. Zij hebben zijn naam en die van zijn Vader op hun voorhoofd. De vraag is dan of je aan twee namen moet denken, of aan één Naam die zowel op Vader en Zoon van toepassing is. Nu kwamen die 144 duizend ook al voor in het eerdere visioen van hoofdstuk 7. Daar werd het zegel van de eeuwige God op hun voorhoofd aangebracht. Één zegel maar, niet twee. Het is het zegel van de ene doop. Dus ik denk dat hier ook één naam bedoeld wordt die de Drie-eenheid van Vader, Zoon en Heilige Geest uitdrukt. Die naam is met de doop op het voorhoofd gedrukt als een soort zegel.

Wat doen die 144 duizend mensen daar samen met Christus? Ze luisteren naar een nieuw lied dat uit de hemel klinkt. Dat geeft al aan dat in dit boek hemel en aarde niet ver van elkaar verwijderd zijn. Een nieuw lied van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. “Stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw!” Wellicht kunnen ook de andere mensen op aarde het lied horen, maar zij begrijpen het niet. Niemand begrijpt het, behalve de 144 duizend.

De 144 duizend hebben duidelijk een voorbeeldfunctie voor de rest van de mensheid. Ten eerste zijn ze zuiver gebleven, ondanks de vervolgingen in het Romeinse Rijk. Het zijn volgens de tekst “diegenen die zich niet met vrouwen hebben afgegeven maar maagdelijk zijn gebleven.” Hiermee worden niet celibataire mannen bedoeld, maar wel trouwe christenen, die niet bezweken zijn voor de verleidingen van het Romeinse Rijk. Dat Rijk wordt even verderop aangeduid als het beest: “als iemand het beest en zijn beeld aanbidt en het merkteken op zijn voorhoofd of zijn hand krijgt, zal hij de wijn van Gods woede moeten drinken.” Het aanbidden van de Romeinse keizer wordt door Johannes ook als een ritueel gezien, dat een merkteken aanbrengt op het hoofd. De keizeraanbidding is het tegenbeeld van de christelijke doop.

Ten tweede worden zij als eerstelingen van de oogst aan God aangeboden. Dit is een verwijzing naar de Thora, de wet die stelt dat de eerstgeboren lammetjes en kalfjes aan God gegeven moesten worden. Zelfs de eerstgeboren zoon kwam eigenlijk aan God toe, maar die kon met een dieroffer vrijgekocht worden. Nu staat hier dat de 144 duizend vrijgekocht zijn. Alleen zijn ze niet vrijgekocht van God, ze worden juist aan God gegeven. Johannes draait het vrijkopen om: normaal kocht je je zoon vrij van God,

zodat hij in de wereld kon leven. Maar hier koopt het Lam de mens vrij van de wereld, zodat de mens bij God kan leven. Daarmee wordt dan bedoeld dat ze niet meer onder het gezag van het Romeinse rijk en diens keizer vallen, maar alleen nog onder het gezag van God.

We kunnen deze tekst ook op onze huidige wereld betrekken. Moeten we sommige naties in onze wereld ook als 'het beest' aanduiden? We zouden kunnen denken aan verschillende landen waar christenen worden onderdrukt: in Iran, Saoedi-Arabië en andere landen in het Midden Oosten en Azië. De tekst houdt ons dan een hoopvolle boodschap voor, nl. dat Christus, het Lam, mensen wil vrijkopen van het beest dat over hen regeert.

Maar wat betekent dat vrijkopen dan concreet? Het lijkt in deze tekst geen politieke consequenties te hebben. In vers 12 lezen we immers: "hier komt het aan op de standvastigheid van de heiligen." De standvastigheid onder de verdrukkingen, dat zij daar niet aan toe zullen geven. Vrijkopen wil blijkbaar niet zeggen dat zij nu al bevrijd worden van die verdrukkingen, die in deze tijd gewoon doorgaan. Pas op het einde, bij Gods oordeel over de wereld, worden zij bevrijd. Maar in deze tijd mogen ze al weten dat de macht van de verdrukkingen verbroken wordt. De verdrukking heeft geen geestelijk gezag meer. Je mag je geestelijk vrij weten en tegen de verdrukking ingaan, als je geloof dat vraagt.

De tegenstellingen worden uitvergroot in deze tekst. Wie het Lam volgt, wordt gesterkt door een engel, die het eeuwige evangelie bekend maakt. Maar wie de Keizer volgt, krijgt een onheilstijding: "Gevallen, gevallen is Babylon, die grote stad." Uiteraard bedoelt Johannes hier niet letterlijk de stad Babel, want hij spreekt geheimtaal. Het moet verborgen blijven voor de Romeinen. Hij bedoelt dus Rome, de grote stad die zoveel geweld in de wereld bracht.

De derde engel spreekt dan over een eeuwige straf voor de aanbieder van de keizer: "hij zal in vuur en zwavel worden gepijnigd onder de ogen van de heilige engelen en van het Lam." Het Lam, Christus, is hier dus als rechter voorgesteld. Het is niet de bedoeling om het zo voor te stellen dat Christus geniet van de pijn van zijn vijanden. Het is geen wraaklust, maar een beeld van gerechtigheid: de wrede onderdrukkers zullen niet ontkomen aan hun straf. Wij worden als gelovigen niet opgeroepen tot wraak, maar tot gelovig vertrouwen. Zo schrijft Paulus in Romeinen 12:

indien uw vijand honger heeft, geef hem te eten; indien hij dorst heeft, geef hem te drinken, want zo zult gij vurige kolen op zijn hoofd hopen.

Het oordeel is dus een ernstige waarschuwing: blij bij je geloof, anders hoor je bij de onderdrukkers met al hun wreedheid. Zo is de tegenstelling maximaal: de zuivere gelovigen horen een nieuw lied in de hemel, de wrede tirannen en hun onzuivere gevolg eindigen in een vreselijke hel. Maar voor ons eindigt het met een positief geluid: Gelukkig zijn zij die vanaf nu in verbondenheid met de Heer sterven.

Het is toepasselijk voor advent. Nu we ons voorbereiden op kerst worden we op indringende wijze voor de keuze gesteld: het Lam of het beest. Welke kiezen wij? Ja, voor het Lam natuurlijk. Maar laten we die keuze ook in ons leven zien? Volgen wij ook het voorbeeld van die 144 duizend eerstelingen? Delen wij ook in hun hoop op Gods koninkrijk, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde? Leven wij kortom uit geloof, hoop en liefde?

De evangelietekst is wat liefelijker. We zien Maria en Elisabeth, delend in de vreugde over hun zwangerschap. Elisabeth profeteert nadat haar kind is opgesprongen in haar buik: De meest gezegende ben je van alle vrouwen, en gezegen is de vrucht van je schoot! Wie ben ik dat de moeder van mijn Heer bij mij komt?" Elisabeth profeteert dus van de komst van de Heer, zoals ook al door Jesaja is voorzien. We zullen er straks in ons slotlied van zingen:

Er is en roos ontloken
uit barre wintergrond,
zoals er was gesproken
door der profetenmond.
En Davids oud geslacht
is weer opnieuw gaan bloeien
in 't midden van de Nacht.

Amen.